

YHYRES

Rahoitusvarausesitys kunnille YHYRES ry:n Leader-toimintaan 2024

YHYRES-kehittämisyhdistys ry – Kyrönmaan oma Leader-ryhmä

YHYRES-kehittämisyhdistys ry eli Leader YHYRES ry on Isonkyrön, Laihian ja Vaasan Vähänkyrön alueen paikallinen Leader-ryhmä. Se on toiminut jo kolmella Euroopan Unionin ohjelmakaudella vuodesta 1999 lähtien rahoittaen yli 200 kehittämishanketta ja yritystukea. Kehittämistoiminta tapahtuu edelleen pääosin rahoittamalla erilaisia yhteisöjen kehittämishankkeita ja yritystukia pienyrityksille. Tämän lisäksi YHYRES ry toimii mm. kylien kehittäjänä. Yhdistyksen kehittämistyön pohjana on Euroopan Unionin rahoituskauden mittainen strategia. Kaudella 2023 – 2027 yhdistys toteuttaa paikallista strategiaa ”YHYRES kokoaan suurempi”, joka on kokonaisuudessaan nähtävillä kotisivullamme <https://yhyres.fi/yhyres-ry/strategia-2023-2027>. Strategian toteutumisesta raportoidaan valtionhallinnon käytännön mukaan kunnille vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Rahoituskaudella 2014 – 2020 ja sen siirtymäkaudella 2021 - 2022 YHYRES ry:n julkinen rahoitus oli lisäksiintioineen 5,5 miljoonaa euroa, josta alueen kuntien osuus 20 %. Lisäksi strategian rahoitus vaatii yksityistä rahaa 35 %. Kaikkiaan Leader-toiminta toi siis Kyrönmaan aluetalouteen yhdeksänä vuotena yli 8,5 miljoonaa euroa. YHYRES-kehittämisyhdistys ry:n strategian kuntarahoitustarve toiminta-alueen asukasta kohti on ollut 7,5 euroa. Tämä siemenraha poiki alueelle EU- ja valtion rahaa 30 sekä yksityistä rahaa 30 euroa asukasta kohti.

Maa- ja metsätalousministeriö teki YHYRES ry:n kanssa sopimuksen toimimisesta Kyrönmaan paikallisena Leader-ryhmänä rahoituskaudella 2023 – 2027 tänä vuoden alussa. Julkisen rahoituksen määräksi tuli 2,67 miljoonaa euroa. Kuntarahan tarve on edelleen 20 %, ja yksityisen rahoituksen vaatimus 35 % kokonaisrahoituksesta, jonka määräksi näin muodostuu 4,1 miljoonaa euroa. Isokyrö, Laihia ja Vaasa Vähänkyrön osalta ovat sitoutuneet kuntarahan maksuun vakiosummalla koko rahoituskaudeksi.

Rahoitusvarausesitys

YHYRES ry esittää, että sen alueen kunnat varaavat vuoden 2024 talousarvioihin taulukon mukaiset kuntavastinrahat yhdistyksen paikalliseen Leader-toimintaan. YHYRES ry laskuttaa kunkin kunnan osuuden kahdessa osassa, tammi- ja heinäkuussa.

	Rahoitus/vuosi
Laihia	59.390,19
Isokyrö	33.612,00
Vaasan Vähäkyrö	32.000,00
yhteensä	125.002,19

Rahoituskauden 2023 – 2027 käynnistyminen ja näkymät vuodelle 2024

Uusi rahoituskausi pääsi käytännössä alkamaan kesäkuun lopussa 2023, kun maaseudun tukien sähköinen asiointipalvelu Hyrrä saatiin päivitettyä. Tukimuotoja on uudistettu erityisesti yritystukien osalta. Leader-ryhmien tukia on eriytetty ELY-keskusten vastaavista painotuksen ollessa mikroyrityksissä. Yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen on tuotu uusia setelityyppisiä rahoitusmuotoja. Myös osa-aikaista yrittämistä on nyt mahdollista tukea. Yritysten investointituki pysyy entisellään, mutta rahoitettavan investoinnin yläraja Leaderissa laski 100.000 euroon. Hanketuissa on uusia muotoja, mutta eniten kylä- ym. yhdistysten kysymä tuki yleishyödyllisille investoinneille on entisellään. Tervetulleena uutuutena on pienhanketuki, jossa vähemmällä byrokratialla voi hakea hanketta, jonka kustannusarvio on enintään 8000 euroa. Tarkempaa tietoa tukimahdollisuuksista löytyy www.maaseutu.fi sivustolta.

YHYRES ry:n rahoituskiintiö vuodelle 2023 on 304.000 euroa, ensi vuodelle on odotettavissa noin puoli miljoonaa, koska rahoitus on etupainotteinen. Kuten oli ennakkokyselyjen perusteella odotettavissa, hakemuksia alkoi tulvia heti haun avauduttua. Pääosin kyseessä on yhdistysten ja seurojen hakemat investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi, mutta myös uusia yritystoiminnan kokeilu- ja kehittämistukia on haettu. Ennen kuin haku oli mahdollista, YHYRES ry:lle oli jo esitetty yli 30 hankeideaa tai –aihiota, joten tämän vuoden rahoituskiintiö tulee sidotuksi jo syksyn aikana. Ensi vuonnakaan hakemuksista tulee puutetta, joten yhdistyksen hallituksen tulee entisestään tehostaa hankkeiden arviointia ja priorisointia.

Yritystoimintaa painotetaan, erityisesti investointeja ja yritystoiminnan aloittamista, silti myöskään yhteisöllisyyden kehittämistä ei unohdeta: kylä- ja muiden yhteisöjen pieniä investointeja tuetaan. Kyrönmaan kylät kasvuun -hanke jatkuu vielä ensi vuoden, sen puitteissa pyritään saamaan aikaan Älykkäät kylät –hanketoimintaa. Nuoret ovat uudenkin strategian läpileikkaava teema. Hyviä tuloksia saavuttanut Nuori yrittäjyys Kyrönmaa –hanke päättyy kuluvan vuoden lopussa. Sen auraamaa polkua jatkamaan tarvitaan uusi nuoria yrittäjyydessä tukeva hanke. Lisäksi haetaan maaseuturahaston ohella muita rahoitusvaihtoehtoja hankepaletin laajentamiseksi esim. Leader-tyyppisen toiminnan toteuttamiseksi kaupunkialueella yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tervajoki 6.9.2023

Matti Jaskari
toiminnanjohtaja
YHYRES -kehittämissyhdystys ry